

ÅRSBERETNING

REGNSKAPSÅR 2022

DELTAKERKOMMUNER: Bokn, Bømlo, Etne, Fitjar, Haugesund, Karmøy, Kvinnherad, Sauda, Stord, Suldal, Sveio, Tysnes Tysvær, Utsira, Vindafjord og Ullensvang.

Innhold

1	Innledning	2
2	Dekningsområde	3
2.1	Formål	3
2.2	Forurensningsnivåer	3
3	Årsmøtet og Beredkapsstyret	4
3.1	Aksjoner	5
3.2	Øvelser/opplæring	5
3.2.1	Øvelse Kinn	6
4	Miljørisikoanalyse og Beredkapsplan	6
5	Samarbeidsavtale og Utstyr	7
5.1	Samarbeidsavtale med NOFO	7
5.2	Kjøp/leie av utstyr	7
5	Økonomi	9
5.1.1	Prinsippnote	9
5.1.2	Generelt om inntektsførings- og kostnadsføringsprinsipper	9
5.2	Resultatregnskap 2022	10

1 Innledning

IUA (Interkommunalt **U**tvalg mot **A**kutt forurensing) Haugesund region er et samarbeidsorgan for 16 kommuner. IUA Haugesund region er opprettet i medhold av lov av 13.mars 1981 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) §§ 43 og 44 og lov av 22. juni 2018 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) § 20-2.

IUA Haugesund region skal ivareta kommunenes lovbestemte plikt til å ha en interkommunal beredskap mot akutt forurensning. Kommunenes myndighet etter §43 i forurensningsloven er delegert til IUA. Samarbeidet skal sette deltakerkommunene i stand til å møte kravene til kommunal beredskap mot akutt forurensning.

Samarbeidet fritar ikke enkeltkommunene fra ansvaret for å ha en egenberedskap for bekjempelse av mindre tilfeller av akutt forurensning forårsaket av virksomhet i egen kommune.

IUA Haugesund region sine faste organer er årsmøtet, styret og et sekretariat som står for den daglige driften. Haugesund kommune er vertskommune for IUA Haugesund region.

Sekretariatsansvaret utøves av Haugesund brannvesen som også skal forestå den daglige driften av samarbeidet. Haugesund kommune og sekretariatet har blant annet ansvar for regnskap og budsjettarbeid, utbetalinger under aksjoner, godtgjørelse til IUAs styrende organ, revidere beredskapsplan, planlegge og iverksette utstyrsanskaffelser og utøve operativ innsats der den kommunale beredskapen ikke strekker til.

IUAs regnskap revideres av samme revisjonsselskap som reviderer regnskapet for vertskommunen.

Det er 32 IUA regioner i Norge hvor IUA Haugesund er region 13.

2 Dekningsområde

IUA Haugesund region dekker et areal på om lag 12 300 km² med et samlet innbyggerantall på om lag 180000. Det interkommunale samarbeidet består av 16 kommuner, med Haugesund som vertskommune:

Bokn, Bømlo, Etne, Fitjar, Haugesund, Karmøy, Kvinnherad, Sauda, Stord, Suldal, Sveio, Tysnes, Tysvær, Utsira, Vindafjord og Ullensvang.

2.1 FORMÅL

Formålet med samarbeidsorganet er å sørge for nødvendig beredskap mot tilfeller av akutt forurensning til luft, sjø, på land og i vassdrag som kan inntreffe eller medføre skadevirkninger i beredskapsområdet. I vest er det kommunenes sjøområder ut til 4 nm av grunnlinjen som omfattes.

2.2 FORURENSNINGSNIVÅER

Oppdager du akutt forurensning plikter du å varsle dette på nødnummer 110 (brannvesenet).

Nivå 1 – lite skadepotensiale:

Håndteres av den som er ansvarlig for utslippet. Dette kan f.eks. være oljeselskaper og større industribedrifter. Kystverket skal varsles direkte med orienteringsvarsel til statsforvalter.

Nivå 2 – moderat skadepotensiale:

Akutt forurensning av et slikt omfang at forurenser ikke kan ta hånd om forurensningen. Bistand skal hentes fra kommunalt brannvesen/havnevesen. Ved større aksjoner kan kommunen be om bistand fra vertskommunens brannvesen. Aksjonen ledes av kommunen. Skal også varsles direkte til Kystverket med orienteringsvarsel til Statsforvalter.

Nivå 3 – stort skadepotensiale:

Akutt forurensning av et slikt omfang at aksjonen må håndteres av regional aksjonsledelse under ledelse av brannsjefen i Haugesund. Varsel direkte til Kystverket med orienteringsvarsel til Statsforvalter.

Nivå 4 – meget stort skadepotensiale: Akutt forurensning av et slikt omfang at det må håndteres av staten v/ Kystverket. Regional og kommunal beredskap deltar ved opprydding etter behov.

3 Årsmøtet og Beredskapsstyret

Sammensetning pr. 31.12.2022:

Årsmøtet er utvalgets øverste organ, og skal bestå av følgende fire representanter:

Utpekt representant fra vertskommunen – Direktør Teknisk, Bjørnar Måleng

Utpekt representant fra Haugalandet (Karmøy) – Kommunalsjef teknisk, Eiliv Staalesen

Utpekt representant fra Hardanger (Ullensvang) – Kommunalsjef for teknikk og miljø, Randi Karin Habbestad.

Utpekt representant fra Sunnhordland (Stord) – Varabrannsjef, Frode Lillerud

Beredskapsstyret(AU) rapporterer til årsmøtet og skal etter vedtektene være sammensatt av følgende funksjoner:

Leder: Brannsjefen i Haugesund brannvesen

Nestleder: Brannsjefen i Haugaland brann og redning IKS

Styremedlem: Representant fra vertskommune (Haugesund)

Styremedlem: Fellesrepresentant Sunnhordland (Bømlo)

Styremedlem: Fellesrepresentant Hardanger (Ullensvang)

Styremedlem: Fellesrepresentant Haugaland (Karmøy)

Styremedlem: Representant fra Stord kommune

Styremedlem: Representant fra Karmsund Havn IKS

Styret til IUA Haugesund fungerer som aksjonsledelse ved større hendelser, på nivå 3 og 4.

Det er styret sitt ansvar å påse at de interkommunale personell- og materiellressursene er tilstrekkelige i forhold til lovpålagte beredskapsoppgaver, herunder at personellet blir tilført nødvendig kompetanse og får muligheter til å perfeksjonere seg slik at beredskapsorganisasjonen kan løse sine oppgaver på best mulig måte.

Beredskapsstyret hadde 3 møter i 2022 i tillegg til at de fleste medlemmer i beredskapsstyret deltok på Øvelse Statlig aksjon (2 dager), Kurs i ledelse trinn E (2 dager) og Fagsamling i Haugesund.

3.1 AKSJONER

Det er registrert 9 hendelser i meldingsmottaket til IUA i 2022. Ved flere av disse har IUA bidratt med rådgivning og kompetanse. Alle hendelsene er håndtert lokalt:

Dato	Kommune	Hendelse
22.09.2022	Sveio	Oljesøl i vei (lekkasje fra tønner)
05.09.2022	Karmøy	Fylling av diesel på lastebåt
03.09.2022	Karmøy	Lekkasje 4000 liter bitumen
30.04.2022	Ullensvang	30/4 kubikk gjødsel i elv
29.04.2022	Tysnes	Pålegg kranlekter, Kvinnherad
13.03.2022	Bømlo	Foldrøyhamn, utslipp sjø
26.02.2022	Fitjar	Oljeutslipp sjø
13.01.2022	Stord	1500 liter hydraulisk olje i sjø
17.08.2022	Halsnøy	Utslipp/oljefilm, kranlekter

3.2 ØVELSER/OPPLÆRING

Øvelser og opplæring som er gjennomført i 2022:

- ØSA – Øvelse statlig aksjon
Øvelse Statlig aksjon (24. og 25. mai) i regi av Kystverket ble gjennomført som en planspilløvelse. Hensikten er øving av IUA sin ELS-stab i henhold til gjeldende beredskapsplan.
- Kurs i ledelse trinn E for beredskapsstyret og stabsmedlemmer. Kurset gir innsikt i enhetlig ledelsessystem – ELS.
- Kurs i bruk av nødnett.
- Merkantil støttefunksjon – opplæring i administrativ veileder i Horten og hos IUA Bergen. Merkantil støttefunksjon skal «spesialisere» seg innenfor økonomi/regnskap knyttet til akutt forurensnings hendelser.
- Fagsamling for beredskapsstyret i Haugesund hvor alle medlemskommuner ble invitert. Tilbakemeldingen på fagsamlingen var gode og AU anser det som viktig med relasjonsbygging.
- Samtlige røyk- og kjemikaliedykkere i Haugesund brannvesen har gjennomført en skarp øvelse i 2022 og 2 øvelser med eksterne – HIM og Helse Fonna.
- Sekretariatet har i 2022 deltatt på Forum for framtidens oljevern og Nasjonalt seminar for beredskap mot akutt forurensning i regi av Kystverket.

Sekretariatet har i 2022 planlagt grunnkurs IUA, Teiglederkurs og Skadestedsledning i samarbeid med Norges brannskole (gjennomføring i 2023). IUA Haugesund har fått tildelt 40 kursplasser som fordeles på alle medlemskommunene.

3.2.1 Øvelse Kinn

Oljevernøvelse hvor scenarioet var påslag av olje fra Mørkekysten til Bergen. Equinor, NOFO (Norsk Oljevernforening For Operatørselskap), Kystverket, flere IUA regioner (Romsdal, Sunnmøre, Nordfjord, Sogn og Sunnfjord og Bergen) og lokale brannvesen var involvert i øvelsen.

IUA Haugesund region v/beredskapssekretær og nestleder evaluerte øvelsen og stabsarbeidet ved brannstasjonen i Bergen.

4 MILJØRISIKOANALYSE OG BEREDSKAPSPLAN

Nåværende beredskapsplan er mangelfull etter dagens krav og sekretariatet har i samarbeid med Norconsult igangsatt arbeidet med ny overordnet miljørisikoanalyse og beredskapsplan for IUA. Sekretariatet har som mål å ferdigstille nye analyser innen september 2023.

IUA Haugesund region skal i samarbeid med Norconsult utarbeide ny beredskapsplan. Jfr. [Forskrift om kommunal beredskap mot akutt forurensning](#) §8. Beredskapsplan.

Kravet om miljørisiko- og beredskapsanalyse i forskriften (§4 og §5) er rettet mot den enkelte medlemskommune og kravet om beredskapsplan er rettet til IUA. Basert på deltakerkommunenes miljørisiko- og beredskapsanalyser skal IUA utarbeide en felles beredskapsplan for vår region.

Kystverket fikk fra nyttår 2022 ansvaret for å følge opp forskrift om kommunal beredskap mot akutt forurensning, og overtok derved det ansvaret som tidligere har ligget hos Miljødirektoratet. Som et ledd i det ansvaret holder Kystverket i disse dager på å utarbeide en ny veileder til forskriften, til erstatning for Miljødirektoratets veileder «Kommunal beredskap mot akutt forurensning – veiledning til dimensjonering» <https://www.miljodirektoratet.no/globalassets/publikasjoner/m1799/m1799.pdf> Hovedtrekkene vil være lik den gamle veilederen.

Kystverket jobber også med en plan for hvordan de kan bistå kommunene i å utarbeide gode miljørisikoanalyser og beredskapsanalyser for på den måten å sikre at IUA har et godt kunnskapsgrunnlag for å revidere IUA sine beredskapsplaner.

5 Samarbeidsavtale og Utstyr

5.1 SAMARBEIDSAVTALE MED NOFO

NOFO (**N**orsk **O**ljevernforening **F**or **O**peratørselskap) ivaretar oljevernberedskapen på vegne av operatørselskapene på norsk sokkel med hovedkontor i Sandnes og Hammerfest. De skal styrke lokal miljøinnsats og oljevern gjennom aktivt samarbeid med interkommunale utvalg mot akutt forurensing og er en del av den nasjonale beredskapsmodellen som kombinerer offentlige og private oljevernressurser.

IUA har gjennom mange år hatt et meget godt samarbeid med NOFO. I 2021 ble det fremforhandlet en ny avtale mellom IUA regionene og NOFO. Avtalen sikrer at NOFO på vegne av sine medlemmer blant annet kan benytte IUA sine ressurser ved oljevernaksjoner hvor kyst- og strandsonen er truet. Primært vil aksjonsområdet være innenfor geografien av eget IUA, men ressursene kan også benyttes utenfor eget område, forutsatt at det ikke er i strid med lov/forskrift. Godtgjørelse for 2022 var NOK 575.000,-, beløpet indeksreguleres årlig. I tillegg kan IUA søke om økonomisk tilskudd for gjennomføring av interkommunale oljevernøvelser og til opplæring av aksjonsledere, skadestedsledere og lagledere.

Hvert år gjennomfører NOFO godt over 170 øvelser der alt av oljevern fartøy, slepebåter og utstyr gjennomgår øvelser og blir verifiserte. Slik får også skadestedsledere, utstyrsoperatører og maritimt mannskap verdifull opplæring i NOFO-utstyret. Videre er det øvelser sammen med oljeselskaper og med statlige, kommunale og private samarbeidspartnere.

5.2 KJØP/LEIE AV UTSTYR

Kjemikaliebil

I 2012 ble det inngått avtale med vertskommunen om leie av beredskapsbil til den landbaserte IUA-beredskapen. Leie skal betales med virkning fra 2013. Vertskommunen foresto innkjøpet av bilen, og IUA skal betale en årlig leie for bruken. I 2013 ble avtalen om beredskapsbilen effektivisert.

Kostnaden for 2022 var kr 169.645. IUA dekker utgifter til drift og vedlikehold av bilen som i 2022 var ca kr 22.000,-. Avtalen var gjeldende til 31.12.2022. IUA Haugesund region gis i avtalen ensidig opsjon til å forlenge avtalen med 5+5 år.

Nødnettradioer

I 2022 ble det kjøpt inn 5 stk. nødnett radioer for bruk i stab ved hendelser.

Unisea

I 2021 ble det investert i sikkerhets/HSE/QA system, Unisea, med årlig kostnad på ca. kr 45.000,-.

Beredskapssentral

Den nye beredskapssentralen på brannstasjonen i Haugesund ble ferdigstilt i 2022.

Beredskapssentralen ble brukt under ØSA, Øvelse Statlig Aksjon samt til styremøter, undervisning og teams møter. Alle styrets medlemmer har tilgang til denne sentralen gjennom hele døgnet, hele året.

IUA HAUGESUND REGION

Bilde fra ØSA – øvelse statlig aksjon i 2022

5 Økonomi

IUA Haugesund region hadde i 2022 et resultat på 18 217,34 kroner.

Samarbeidet hadde driftsinntekter på totalt 2 675 775 kroner. De totale driftsutgiftene var 2 657 557.

Overskuddet fra 2022 settes av til fri egenkapital(fond) for å kunne dekke uforutsette utgifter ved aksjoner og til investeringer i nytt utstyr.

Samtlige kommuner har innbetalt sitt tilskudd i samsvar med budsjettet for 2022. Formelen som brukes for å beregne den enkelte kommunes andel til driften av beredskapen er slik:

$$\frac{(a-16b-c-d)*e}{f} + b$$

a = budsjetterte totalutgifter

b = grunnkontingent (kr 38.000,-) 16 = antall kommuner i IUA

c = budsjetterte driftsinntekter

d = overskudd fra tidligere år

e = den enkelte kommunes folketall

f = folketallet i beredskapsområdet

Et eventuelt overskudd fra et årsregnskap, er IUAs likviditet fram til kommunene betaler inn det budsjetterte tilskuddet for budsjettåret. Innbetalingen skjer normalt i mai etter faktura fra IUA.

5.1.1 Prinsippnote

De grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- a) Regnskapet følger kalenderåret.
- b) Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret.
- c) Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp.
- d) Regnskapet er utarbeidet i tråd med kommunal regnskapsskikk.

5.1.2 Generelt om inntektsførings- og kostnadsføringsprinsipper

Inntektsførings- og kostnadsføringsprinsippene bygger på de grunnleggende regnskapsprinsippene om anordning, bruttoprinsippet, arbeidskapitalprinsippet, beste estimat og forsiktighet.

Driftsinntektene til IUA Haugesund region kan deles i tre: Fast grunnfinansiering (basis) fra de 16 samarbeidskommunene og et tilskudd beregnet utfra antall innbyggere i de ulike kommunene. Videre er det tilskudd fra NOFO, samt driftsbaserte inntekter.

5.2 RESULTATREGNSKAP 2022

IUA Haugesund region hadde i 2022 et resultat på 18 217,34 kroner. Dette beløpet ble satt av til et bundet driftsfond til disposisjon for samarbeidet. Per 31.12.2022 er det 471 832 kroner på det bundne driftsfondet.

Samarbeidet hadde driftsinntekter på totalt 2 675 775 kroner hvor det meste var refusjon fra kommuner, 2,1 millioner kroner. De totale driftsutgiftene var 2 657 557 kroner.

Resultatregnskap for IUA Haugesund region 2022

Refusjoner	Beløp
1750 Refusjoner fra kommuner	-2 088 206,00
1628 Andre avgiftsfrie inntekter	-575 000,00
	-2 663 206,00
Utgifter	
1010-1099 Lønn og sosiale kostnader	176 541,70
1115-1350 Forbruksvarer og tjenester	2 481 015,96
	2 657 557,66
Resultat før finans	-5 648,34
1900 Renteinntekter	-12 569,00
1550 Overskudd satt av på bundet fond	-18 217,34
Ubrukte midler IUA v/årsskifte	-453 614,77
31.12.2022 Bundet driftsfond	-471 832,11

IUA HAUGESUND REGION

Vedlagt er en liste over hvor mye hver kommune betalte til samarbeidet i 2022:

Resk.nr (T)	Beløp
BOKN KOMMUNE	-45 073,00
BØMLO KOMMUNE	-136 415,00
ETNE KOMMUNE	-71 370,00
FITJAR KOMMUNE	-63 911,00
HAUGESUND KOMMUNE	-345 545,00
KARMØY KOMMUNE	-386 646,00
KVINNHERRAD KOMMUNE	-145 356,00
SAUDA KOMMUNE	-75 553,00
STORD KOMMUNE	-193 291,00
SULDAL KOMMUNE	-69 361,00
SVEIO KOMMUNE	-85 738,00
TYSNES KOMMUNE	-62 075,00
TYSVÆR KOMMUNE	-130 034,00
ULLENSVANG KOMMUNE	-128 585,00
UTSIRA KOMMUNE	-39 581,00
VINDAFJORD KOMMUNE	-109 672,00
Sum	-2 088 206,00